

[Aksel Larsen.]

Og jeg er sikker på, at det vil virke sundt forbrugsbegrænsende, og at det kan gøres uden bureaukrati at få bremset den overhåndtagende og usunde reklame, som alt-overvejende tjener det formål at få folk til at anskaffe noget, de ellers ikke ville tænke på at sætte sig i udgift for. Dette så meget mere som reklameudgifterne i det væsentlige betales af det offentlige gennem de beløb, virksomhederne sparer i skat, fordi de uproduktive reklameudgifter regnes for fradragsberettigede driftsudgifter.

Noget, der kan gøres meget hurtigt og bør gøres meget hurtigt, er at bortskære reklamens værste vildskud, reklamelotterierne, som i endnu højere grad tjener til at fremme forbrugerysningen og samtidig virker groft varefordyrende. Lad varerne, hvad enten det er vaskepulver eller dag- og ugeblade, konkurrere på kvalitet og pris og søge at blive solgt i kraft heraf, men ikke ved at lokke med, at nu var der igen en fru Jensen, der vandt 10.000 kr., som de andre købere af samme vare havde måttet betale i overpriser.

Den højtærede statsminister har med støtte i beregningerne fra det økonomiske råds formandskab og fra det økonomiske sekretariat indledt forhandlinger med det åbenbare formål at få regnet ud, hvor stor eller lille en kage der kan blive til fordeling i form af samlede forbrugsudvidelser, og hvem der skal have hvor meget eller hvor lidt. Nu må det siges, at hvad formandskabets beføjelser angår, så tillader de vel udarbejdelse af et skøn over, hvor meget det hjemlige forbrug alt i alt kan sættes i vejret med, men ikke over, hvor meget der kan blive til hver enkelt gruppe. De vise mænds materiale, der dog kun skulle være ment som et alment diskussionsgrundlag, bliver imidlertid i alt væsentligt anvendt som argumenter i diskussionen om arbejderernes lønninger.

Det fremgår af det, der gennem dagspressen er sivet ud om beregningerne, at arbejdslønnen i industrien fra 1958 til 1963

skal være steget med 52 pct., medens det, man kalder restsummen, altså afskrivninger, forrentninger, skatter og overskud kun skal være steget med 41 pct. Hvis disse tal er rigtige, så må det da erindres, at arbejderne og funktionærernes familier udgør en mange gange mere talstærk gruppe end indehavernes eller aktionærernes, så man falder jo ikke ligefrem på halen af begejstring.

Dertil kommer imidlertid, men det tier dagspressen stille med, at den såkaldte restsum i årene fra 1955 til 1960 — det er en anden 5 års periode — steg væsentligt mere end lønsummen. I disse år ligger det sådan, at den såkaldte restsum steg med 46 pct., men lønsummen kun med 37 pct. Arbejderne har altså først vundet noget ind i de sidste tre år, hvor der har været god beskæftigelse, men i de år, hvor det var profitterne, der steg stærkest, hørte man ingen advarende røster imod noget sådant.

Desuden er der et område, hvor en yderligere forklaring tiltrænges, men den kan måske ikke gives på grund af den mangelfulde statistik. Det er lønsummens fordeling mellem arbejdere og funktionærer. Fra 1955 til 1962 er funktionærlønsummen steget med 114 pct., medens arbejderlønsummen kun er steget med 83 pct. Det skyldes naturligvis delvis, at funktionærernes antal er steget stærkt, men det kan jo ikke ses, hvordan funktionærlønsummen fordeler sig på henholdsvis de højest lønnede såsom direktører o. lign. og på mere underordnede tekniske funktionærer. For de egentlige lønarbejdere er lønkvotaen — det er noget andet end lønsummen — fra 1955 til 1962 faldet fra 40,7 pct. af værditilvæksten til 39 pct. af værditilvæksten.

Det vil nok være rimeligt at tage alt dette i betragtning under overenskomstforhandlingerne og også her i folketinget.

Vort ugeblad, SF-bladet, fik for en god måneds tid siden et brev fra en kreds af arbejdere på B & W, Christianshavn, og i dette brev udtrykte de deres mening således — jeg beder om tilladelse til et citat —: